

PM 15. maj 2025

Kunstrådet kommer med 10 anbefalinger til kulturpolitikken

Med ti anbefalinger til kulturpolitikken vil Aarhus Kommunes Kunstråd vise veje til, hvordan byens kunst og kulturliv bedst varetages som kritisk infrastruktur. Anbefalingerne kommer som Kunstrådets evaluering og er arbejdet frem på baggrund af et stormøde med repræsentanter fra kulturområdet i kommunen.

"Kultur er velfærd". Sådan indledes *10 anbefalinger fra Aarhus Kommunes Kunstråd*, som udkommer i dag. Udgivelsen er resultatet af de evalueringsaktiviteter, som Kunstrådet har gennemført på opgave fra Rådmanden fra Kultur og Borgerservice. Kunstrådet har selv udviklet formatet efter at have identificeret udfordringer og uforløste potentialer på byens kulturområde.

Med anbefalingerne vil Kunstrådet give politikerne helt konkrete forslag til, hvordan byens kulturliv fortsat understøttes og udvikles. Det er ifølge Kunstrådet vigtigere end nogensinde på grund af de kriser, vi som samfund står i. Kunsten og kulturen er kritisk infrastruktur, påpeger Kunstrådet og lægger sig dermed på linje med Kulturminister Jakob Engel Schmidt, der på det seneste har omtalt kulturen som et forsvarsvåben. Der henvises i anbefalingerne til kulturlivets betydning for demokratisk sammenhængskraft, dannelse og trivsel, og Kunstrådet refererer desuden til sidste års rapport fra Silverlining, der påviste kulturens værdi for borgerne og for omsætning i byen.

Flere puljer med flere penge

To af anbefalingerne handler om kommunens frie midler til produktion af kunst og kultur. Her anbefaler Kunstrådet, at flere af puljerne reguleres i takt med at både kommunens indbyggertal og udgifterne til produktion stiger. Rådet anbefaler også, at der oprettes en ny pulje møntet på partnerskaber om kunst- og kulturprojekter, der foregår uden for Ringgaden.

"Politikerne har måske vænnet sig til at tænke, at det kun er de andre og større velfærdsområder, der har brug for øget finansiering fra kommunens stigende skatteindtægter i takt med, at Aarhus er vokset markant", udtaler Karen Nordentoft, som er forperson for Kunstrådet. "Men kulturområdet oplever naturligvis også, at behovet er steget. Flere indbyggere giver flere kvalificerede ansøgninger til puljer, og kulturprojekterne skal kunne henvende sig til flere publikummer og deltagere. Samtidigt er det blevet dyrere at lave kunst og kultur, så der er et stort behov for, at puljemidlerne for et nøk op, og at der også tænkes i at fremme kulturlivet uden for centrum for at øge mangfoldigheden."

Understøttelse af miljøer

Flere af Kunstrådets anbefalinger handler om understøttelse af kunstfaglige og lokale miljøer. Bl.a. argumenterer én anbefaling for, at kommunens kunstfaglige centre skal ligestilles økonomisk, så billedkunstcenteret og litteraturcenteret kommer på niveau med de to andre centre.

"De kunstfaglige centre gør en kæmpe forskel for udviklingen af miljøerne og deres økonomiske bæredygtighed. Det er klart, at der er forskellige behov blandt udøvere af forskellige kunstarter, men behovenes omfang er ikke dermed forskellige og vi ser ingen gyldige argumenter for, at de to centre halter bagud", siger Karen Nordentoft. "Billedkunstnere og forfattere arbejder f.eks. oftest solo, og det betyder, at de to centre har virkelig mange kunstneriske enkeltvirksomheder at understøtte."

En anden anbefaling går på, at den regel, der afsætter 1% af kommunale byggeprojekters budget til kunstnerisk udsmykning, øges til 1,5% og udvides til også at omfatte anlægsarbejder. De ekstra 0,5% kan bruges til aktiviteter, der involverer borgere og forankrer og fejrer det nye anlægsarbejde i lokalområdet. Kunstrådet ser selv anbefalingen som en vej til at understøtte både lokalmiljøer og indtægtsmulighederne for byens udøvende kunstnere.

Fra inddragende proces til politisk dialog

Anbefalingerne er udarbejdet på baggrund af en inddragende proces med de to andre kunstfaglige råd, Billedkunstrådet og Musikrådet, samt en større gruppe professionelle i Aarhus' kulturliv. I alt 35 rådsmedlemmer, kunstnere og repræsentanter fra store og små institutioner og organisationer deltog på et stormøde i starten af marts. Her fastslog de udfordringer og potentialer inden for kulturområdet og skitserede forslag til, hvordan de kunne løses.

Kunstrådet udgiver anbefalingerne i sit sidste år i en fireårig udpegningsperiode. I første omgang vil anbefalingerne være en del af grundlaget for et møde, Kunstrådet sammen med Billedkunstrådet og Musikrådet har på tirsdag med byrådets kulturudvalg. Men Kunstrådet håber også på, at flere byrådsmedlemmer vil lytte til anbefalingerne og bringe dem i spil til de kommende budgetforhandlinger. Anbefalingerne bliver trykt som en plakat, Kunstrådet vil give til partier, der opstiller til efterårets kommunalvalg, og til medlemmerne af det nye byråds kulturudvalg fra årsskiftet, når Kunstrådet træder af.

En digital version af *10 anbefalinger fra Aarhus Kommunes Kunstråd* er vedhæftet.

FAKTA:

Aarhus Kommunes Kunstråd er udpeget af byrådet for en periode på fire år. Rådets medlemmer er til og med 2025 Evrim Citirikkaya, Kim Grønborg, Noa Kjærsgaard Hansen, Karen Nordentoft, Mette Rønne og Lars Worm. Kunstrådet har til opgave at uddele midler fra Puljen til flerårigt basistilskud og Kulturudviklingspuljen, gennemføre kunstfaglige evalueringsaktiviteter, udarbejde udtalelser og rådgive byråd og administration i kunstfaglige spørgsmål.

Evalueringsaktiviteter: Kunstrådets opgave at gennemføre evalueringsaktiviteter er en ny formulering fra primo 2024. Opgaven er i udgangspunktet ikke præciseret; det konkrete indhold aftales med Rådmanden for Kultur og Borgerservice. Det forrige Kunstråd gennemførte en bred evaluering på tværs af kommunens kunstfaglige miljøer op til udarbejdelsen af ny Kulturpolitik gældende fra 2022. Tidligere kunstråd fik til opgave at evaluere udvalgte institutioner. Med budgetforliget 2023, som indebar en forlængelse af Kulturpolitikens gyldighedsperiode fra fire til otte år, blev ordlyden af Kunstrådets evalueringsopgave ændret og de medfølgende midler reduceret.

Kulturudviklingspuljen er møntet på kunstprojekter, etårige kunst- og aktivitetsprogrammer og initiativer, der udvikler det professionelle kulturliv og opkvalificerer vækstlaget. Den årlige pulje er på 6,2 millioner kroner, der fordeles på tre uddelingsrunder om året. Det seneste år blev der samlet ansøgt om 18.574.309 kr.

Puljen til flerårigt basistilskud giver kulturaktører en udviklingsplatform, som kan understøtte professionalisering og væksten af nye initiativer. Midlerne uddeles én gang om året, typisk som beløb fordelt over tre år. I 2022 beskar byrådet puljen fra 900.000 kroner til 700.000 kroner årligt. Dette år blev der samlet søgt om 13.934.731 kr. fra puljen.

Oversigter over bevillinger fra Kulturudviklingspuljen og Puljen til basisdrift inkl. begrundelser kan tilgås på kommunens hjemmeside:

<https://aarhus.dk/forening/tilskud-stoette-og-puljer/stoette-til-kunst-og-kultur/kulturudviklingspuljen>

<https://aarhus.dk/forening/tilskud-stoette-og-puljer/stoette-til-kunst-og-kultur/fleraarigt-basistilskud>

Kontakt vedr. denne pressemeddelelse:

Karen Nordentoft, forperson, M. 2030 2899, nordentoftkaren@gmail.com

Øvrig kontakt, se venligst: <https://aarhus.dk/kunstraadet>